

دانشگاه علوم پزشکی کردستان

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی کردستان

واحد توانمندسازی اساتید

بازنگری شهریور ۱۴۰۳

**برنامه جامع توانمند سازی اعضا هیأت علمی
دانشگاه علوم پزشکی کردستان**

اجرا از تاریخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۱

این آیین نامه در ۵ ماده، ۲۲ بند و ۷ پیوست و ۳۳ صفحه تدوین و تصویب شده است.

فهرست مطالب

ماده ۱: کلیات	۶
تعریف واژه ها	۶
ماده ۲: شرح فرآیند تدوین و اهداف برنامه جامع توانمند سازی اعضای هیأت علمی	۷
۱-۲. شرح فرآیند تدوین برنامه جامع توانمند سازی اعضای هیأت علمی	۷
۲-۲. اهداف برنامه جامع توانمند سازی اعضای هیأت علمی	۸
ماده ۳: مخاطبان، محتوا و شیوه نامه اجرایی برنامه مدون دوره های آموزشی اعضای هیأت علمی	۹
۱-۳. مخاطبان برنامه مدون دوره های آموزشی اعضای هیأت علمی	۱۰
۲-۳. انواع برنامه های توانمندسازی اعضای هیأت علمی	۱۰
۳-۳. محتوای برنامه و شیوه نامه اجرایی مدون دوره های آموزشی اعضای هیأت علمی	۱۱
۱-۳-۳. مجموعه آموزشی ویژه اعضای هیأت علمی جدیدالورود	۱۱
۲-۳-۳. مجموعه آموزشی ویژه اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقا	۱۳
۳-۳-۳. مجموعه ویژه مدرسان دوره (هیأت علمی و غیر هیأت علمی)	۱۵
۴-۳-۳. مجموعه ویژه مدیران حوزه آموزش	۱۶
۵-۳-۳. مجموعه ویژه اعضای هیأت علمی آینده: دانشجویان مقطع دکترای تخصصی و دستیاران	۱۶
ماده ۴: عملکرد واحد توانمندسازی اساتید	۱۷
۱-۴. نیازسنجی آموزشی	۱۷
۱-۴-۱. اهداف نیازسنجی	۱۷
۲-۴. برنامه ریزی برای دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی	۱۸
۳-۴. برگزاری دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی	۱۸
۴-۴. روش اجرای برنامه های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی	۱۹
۵-۴. ارزشیابی برنامه های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی	۱۹
۶-۴. صدور گواهی آموزشی و گواهی تدریس	۱۹
۷-۴. مدرسان (هیأت علمی و غیر هیأت علمی) دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی	۲۰

- ۴-۸. شرکت کنندگان دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی ۲۰
- ۴-۹. تأمین اعتبارات برگزاری دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی ۲۰
- ۴-۱۰. همکاری با مرکز آموزشهای ضمن خدمت کارکنان برای طراحی دوره های توانمندسازی آموزشی کارکنان غیر هیأت علمی ۲۱
- ۴-۱۱. همکاری با دفتر هم اندیشی استادان و نخبگان دانشگاهی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها آیین نامه طرح دانش افزایی و توانمند سازی ۲۱
- پیوست ها ۲۳
- پیوست شماره ۱- فلوچارت نیازسنجی آموزشی اعضای هیأت علمی ۲۳
- پیوست شماره ۲- چک لیست نیازسنجی آموزشی اعضای هیأت علمی ۲۴
- پیوست شماره ۳- فلوچارت نحوه برگزاری دوره های آموزشی مهارتی توانمندسازی اعضای هیأت علمی ۲۶
- پیوست شماره ۴- فلوچارت ارزشیابی دوره های آموزشی مهارتی توانمندسازی اعضای هیأت علمی ۲۷
- پیوست شماره ۵- چک لیست ارزشیابی دوره های آموزشی مهارتی توانمندسازی اعضای هیأت علمی ۲۷
- پیوست شماره ۶- نمونه گواهی شرکت / تدریس دوره های آموزشی مهارتی توانمندسازی اعضای هیأت علمی ۲۹
- پیوست شماره ۷: سرفصل های برنامه ها در حیطه های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی (برنامه های محوری) ۳۰

مقدمه

نیروی انسانی ارزشمندترین سرمایه یک سازمان و مبنایی برای پویایی و بهره‌وری محسوب می‌گردد. آموزش و به‌سازی این نیروها اقدامی راهبردی است که در سطح فردی باعث ارزشمندی فرد، در سطح سازمانی باعث بهبود و توسعه سازمان و در سطح ملی و حتی فراملی منجر به افزایش بهره‌وری و نتایج بعدی می‌شود. به روز کردن دانش، اطلاعات و توانایی‌های کارکنان یک امر حیاتی و ضروری به نظر می‌رسد و عمق این مهم در سایه شناسایی نیازهای کارکنان و به دنبال آن تدوین یک برنامه صحیح و اصولی امکانپذیر می‌باشد و در صورتیکه یک برنامه ریزی اثربخش در این راستا صورت پذیرد، توانمندی کارکنان حاصل می‌گردد. در دانشگاه‌ها نیز حیات آکادمیک وابسته به اعضای هیأت علمی خبره و علاقمند است. اگرچه شرایط و امکانات آموزشی یکی از عوامل مؤثر بر جریان یادگیری است ولی بدون شک نیروی انسانی و به ویژه استاد یکی از مهمترین عوامل تشکیل دهنده محیطهای آموزشی است. اعضای هیئت علمی مهمترین سرمایه هر موسسه آموزش عالی محسوب میشوند و توانمندسازی آنان در زمینه شرح وظایف شغلی و حرفه‌ای سبب می‌گردد تا رسالتها و اهداف گسترده موسسه آموزشی بخوبی محقق شود. در دهه‌های اخیر به دلیل تغییرات در تنوع دانشجویان، فناوری‌ها، انتظارات و احتیاجات دانشی در هر رشته و رقابت بین دانشگاهی، اعضای هیأت علمی ملزم به توسعه حرفه‌ای مداوم شده‌اند. توانمندسازی اساتید بر عملکرد آموزش تأثیر داشته و باعث تقویت احساس مالکیت اندیشه و در نتیجه انگیزه بیشتر در جهت حل مسائل کاری می‌شود.

یکی از مسائل رایج اعضای هیئت علمی، عدم آگاهی از نقشها و وظایف سازمانی، عدم آگاهی از توانمندیهای مورد انتظار، نداشتن فرصت فراگیری و تمرین توانمندیها و مهارتهای مورد نظر است. بدیهی است که تنها داشتن مدرک تحصیلات تکمیلی برای ایفای نقش مؤثر آنان بعنوان عضو هیئت علمی کافی نیست، زیرا گذراندن دوره تحصیلات تکمیلی تنها دانش و مهارت هر فرد در رشته علمی و تخصصی را گواهی می‌نماید. در حالیکه برای ایفاء نقش واقعی بعنوان عضو هیئت علمی دانش و مهارتهای دیگری نیز مورد نیاز است که لازمه توفیق هر عضو هیئت علمی به شمار می‌رود ولی در طی تحصیلات تخصصی زمینه کافی برای شکل‌گیری و ارتقاء آنان معمولاً فراهم نیست.

تعیین شفاف نقشهای استاد در یک چارچوب به مدرسین، مدیران آموزشی و دست‌اندرکاران کمک می‌کند تا بتوانند در تصمیم‌گیری‌های خود بهینه عمل کرده و با آگاهی تصمیم بگیرند. اگرچه بخشی از این نقشها و مسئولیتها عمومی بوده و در هر موسسه آموزشی صادق است ولی درعین حال باید در راستای رسالت و اهداف موسسه متولی و وظایف سازمانی آن نیز قرار گیرد. تعریف و تبیین این نقشها متناسب با عملکرد اعضا هیئت علمی در دانشگاه‌ها لازم است. متناسب با نقشهای مختلفی که یک استاد در دانشگاه ایفا میکند، برنامه جامع برای غنی‌سازی این نقشها و مهارتها لازم است. دانشگاه‌های مختلف هر کدام با توجه به نیازسنجی

های اولیه ای که انجام میدهند برنامه های توانمند سازی را طراحی و اجرا میکنند. لذا با توجه به اهمیت توانمند سازی اعضا هیئت علمی بر آن شدیم تا ابتدا نقشهای مختلفی که بر عهده اعضای هیات علمی گذاشته می شود شناسایی شده سپس وظایفی که در قالب هر نقش جای می گیرد تعیین شود. در ادامه بر اساس وظایف محوله صلاحیتهای مورد نیاز برای اعضای هیات علمی را شناسایی کرده و در قدم آخر برنامه ای جامع برای توانمند سازی اساتید طراحی و تدوین شده است.

مقوله توانمندسازی اعضای هیأت علمی دانشگاههای علوم پزشکی به منظور ایفای مؤثر نقشهای ایشان یک ضرورت تلقی میشود. به ویژه به خاطر نقش مهمی که در سلامت جامعه در ابعاد متعدد دارند، از اهمیت بیشتری برخوردار است. توانمندسازی اعضای هیأت علمی شامل فعالیتهای برنامه ریزی شده برای آماده سازی جهت ایفای نقش آنها در زمینه های آموزش، پژوهش، رهبری و مدیریت است که منجر به بهره وری و توسعه شخصی و حرفه ای اعضای هیأت علمی برای رسیدن به اهداف، چشم انداز و مأموریتهای دانشگاه می شود. یکی از اصلی ترین وظایف مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی و در نهایت ایجاد هماهنگی و نظارت بر فعالیتهای توانمندسازی آموزشی در حال اجرا در دانشکده ها و مراکز آموزشی و درمانی دانشگاه می باشد.

بر این اساس با در نظر گرفتن ماده یک آیین نامه ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی مؤسسه های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری دولتی و غیردولتی مصوب جلسه ۷۷۶ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی و مفاد شیوه نامه اجرایی دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی جدیدالاستخدام دانشگاهها، ابلاغ شده طی نامه ۵۰۰/۱۷۹۲/د مورخ ۱۳۹۸/۴/۳ و "معیارهای کیفیت دوره های الزامی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی جدیدالورود" ابلاغ شده طی نامه ۵۰۰/۳۵۸۹/د مورخ ۹۹/۷/۲۹ از سوی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت و شیوه نامه توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی، ابلاغ شده طی نامه ۵۰۰/۲۲۳۰/د مورخ ۱۴۰۳/۴/۲ و با بررسی و کارشناسی اعضای کمیته علمی توانمندسازی اعضای هیأت علمی و همکاران متخصص در مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی کردستان در جلسه کمیته توانمندسازی دانشگاه طی نامه شماره ۱۴/۸۴۳۲۰/۳۱۶۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۵ و در شورای آموزشی دانشگاه طی نامه شماره ۱۴۰۳/۵۵۲۳/۴۰۸۵۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۲۲ و پس از ابلاغ شیوه نامه آموزشی اعضای هیأت علمی با شماره ۵۰۰/۲۲۳۰/د مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۰۲ مجدداً بازنگری و در یازدهمین شورای آموزشی دانشگاه طی نامه شماره ۱۴/۵۶۹۹۴/۵۵۲۳ مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۲۱ با هدف ارتقای توانمندی های اعضای هیأت علمی تصویب شده است.

لازم به ذکر است که این برنامه در راستای توانمندسازی اعضای هیات علمی به منظور ایفای نقشهای آموزشی مختلف آنها تنظیم شده است و ارتقا توانمندیهای فرهنگی، تربیتی، اجتماعی و تخصصی هر رشته شامل این شیوه نامه نمی باشد. اعضای هیات علمی

لازم است برای کسب امتیاز دوره های معرفتی طبق بند ۹ ماده یک شیوه نامه ارتقای اعضای هیات علمی و برای دریافت آموزشهای تخصصی بر حسب رشته و فعالیتهای جدید در حیطه تخصصی خود به طور جداگانه اقدام نمایند.

ماده ۱: کلیات

تعریف واژه ها

برنامه جامع دوره های آموزش توانمندسازی اساتید اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان: این برنامه به تلاش واحد توانمندسازی اعضای هیأت علمی در مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۹۹ تهیه و در شهریور ۱۴۰۳ بازنگری و تصویب شد.

نیازسنجی آموزشی: نیازسنجی فرایندی نظام دار برای تعیین اهداف، شناسایی فاصله بین وضع موجود و هدف ها و نهایتاً تعیین اولویت های آموزشی برای عمل می باشد.

عضو هیأت علمی: هر یک از اعضای هیأت علمی آموزشی یا پژوهشی که براساس ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی کرمان مشغول خدمت می باشند.

واحد توانمندسازی اساتید: یکی از واحدهای مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه می باشد که متولی طراحی، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی برنامه های توانمندسازی آموزشی ویژه اعضای هیأت علمی میباشد.

کمیته توانمندسازی اساتید: لازم است در دانشگاهها و دانشکده ها ی علوم پزشکی کمیته ای تحت عنوان "کمیته توانمندسازی" تشکیل یابد و نیازسنجی ها، برنامه ریزی ها و ارزشیابی های لازم در خصوص برگزاری دوره های توانمندسازی، همینطور انتخاب اساتید شایسته برای تدریس در دو ه های توانمندسازی و تصمیم گیری در خصوص تداوم همکاری آنها بر اساس نتایج ارزشیابی، را به عهده بگیرد. اعضای این کمیته متشکل از مدیر مرکز مطالعات، مسئول واحد توانمندسازی و دو نفر از اساتید صاحب نظر و با تجربه به پیشنهاد مدیر مرکز مطالعات و تائید معاون آموزشی دانشگاه میباشند. جهت هماهنگی بیشتر در زمینه توانمندسازی هیات علمی در همه زمینه های مورد انتظار (دوره های معرفتی و مهارتی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی) دانشگاه از نماینده مرکز هم اندیشی اساتید دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری و نماینده معاونت تحقیقات در این کمیته دعوت به عمل آمده است.

برنامه های توانمندسازی اساتید: فعالیتهای برنامه ریزی شده برای آماده سازی و یا کمک به اعضای هیأت علمی برای ایفای نقش های آنها در زمینه های آموزش، پژوهش در آموزش، رهبری و مدیریت آموزشی است که منجر به بهره وری و توسعه شخصی و حرفه ای اعضای هیأت علمی برای رسیدن به اهداف، چشم انداز و مأموریت های دانشگاه می شود. این برنامه ها شامل برنامه های مهارتی و معرفتی می باشد.

اعضای هیأت علمی جدیدالورود: اعضای هیأت علمی جدیدالورود اعم از پیمانی، قراردادی، متعهدین خدمت و سرباز هیأت علمی در دوسال اول فعالیت به عنوان عضو هیأت علمی جدیدالورود می باشند.

بخش محوری برنامه: برنامه ها، سر فصل ها و محتواهایی که باید به صورت الزامی توسط دانشگاه ها و دانشکده های پزشکی برای تمامی اعضا هیأت علمی خود برگزار گردند.

بخش غیر محوری برنامه: برنامه ها، سر فصل ها و محتواهایی که دانشگاه ها و دانشکده های پزشکی برای تمامی اعضا هیأت علمی می توانند بر اساس نیاز سنجی های داخلی و محلی و یا به صورت اختیاری برای اعضای هیأت علمی خود برگزار کنند.

ماده ۲: شرح فرآیند تدوین و اهداف برنامه جامع توانمند سازی اعضا هیأت علمی

۱-۲. شرح فرآیند تدوین برنامه جامع توانمند سازی اعضا هیأت علمی

در ابتدای ارزیابی نیازسنجی اعضای هیأت علمی با بررسی نظرات شرکت کنندگان در دوره های مذکور مجریان و مدرسان دوره و اعضای کمیته توانمندسازی اساتید و همچنین اسناد ابلاغی وزارتخانه انجام و سپس طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه ها بر اساس حیطه های تعریف شده وزارتی مشخص گردید.

در مرحله بعد شناسایی مخاطبان مختلف برنامه های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی با توجه به شرکت کنندگان متفاوت در این برنامه ها، مخاطبان این برنامه ها در پنج گروه شامل اعضای هیأت علمی جدیدالورود، اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقا، دانشجویان مقطع دکترای تخصصی و دستیاران به عنوان اعضای هیأت علمی آینده ، مدرسان دوره و مدیران حوزه آموزش مورد تقسیم بندی قرار گرفتند. در این مرحله طراحی مجموعه های آموزشی برای گروه های مختلف مخاطبان برنامه های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی با توجه به نیازهای متفاوت آنها پنج مجموعه آموزشی شامل موارد زیر طراحی شدند :

۱- مجموعه ویژه اعضای هیأت علمی جدیدالورود

۲- مجموعه ویژه اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقا

۳- مجموعه ویژه مدرسان دوره (هیأت علمی و غیر هیأت علمی)

۴- مجموعه ویژه مدیران حوزه آموزش

۵- مجموعه ویژه اعضای هیأت علمی آینده: دانشجویان مقطع دکترای تخصصی و دستیاران

در آخرتدوین شیوه نامه اجرایی برنامه براساس مفاد ماده یک آیین نامه ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی مؤسسه های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری دولتی و غیردولتی مصوب جلسه ۷۷۶ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی انتقال ب فرهنگ و مفاد شیوه نامه اجرایی دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی جدیدالاستخدام دانشگاه ها، ابلاغ شده طی نامه ۵۰۰/۱۷۹۲/د مورخ ۱۳۹۸/۴/۳ و "معیارهای کیفیت دوره های الزامی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی جدیدالورود" ابلاغ شده طی نامه ۵۰۰/۳۵۸۹/د مورخ ۹۹/۷/۲۹ از سوی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت و شیوه نامه توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی، ابلاغ شده طی نامه ۵۰۰/۲۲۳۰/د مورخ ۱۴۰۳/۴/۲ و با بررسی و کارشناسی کمیته علمی توانمندسازی اساتید، قوانین اجرایی برنامه مدون دوره های آموزشی اعضای هیأت علمی تنظیم گردید.

۲-۲. اهداف برنامه جامع توانمندسازی اعضا هیأت علمی

- آماده سازی اعضای هیأت علمی برای ایفای نقش خود به عنوان یک معلم دانشگاه در بدو ورود
- آمادگی برای کسب توانمندی های بیشتر در طول مدت فعالیت به عنوان عضو هیأت علمی دانشگاه
- انعطاف پذیری دوره ها با توجه به شرایط شرکت کنندگان
- توجه به سطوح مختلف مخاطبین
- تقویت مشارکت دفاتر توسعه دانشکده ها و بیمارستانهای دانشگاه در برنامه توانمندسازی

توانمندی های مورد نظر برای یک هیأت علمی در نقش یک معلم دانشگاه به شرح زیر است:

نقش ها	توانمندی ها
حرفه ای /متعهد	خود را به عنوان یک معلم دانشگاه بشناسد. بتواند بر اعتقادات و ارزش های خود در حیطه آموزش بازاندیشی کند. نسبت به نقش الگو بودن خود آگاه باشد. رویکرد علمی به آموزش داشته باشد.
برقرار کننده ارتباط	بتواند با دانشجویان و همکاران ارتباط صحیح برقرار کند.
تسهیل گر / سخنران	بتواند دانشجویان را در فرایند یاددهی- یادگیری درگیر کند، به آنها انگیزه بدهد و

مشارکتشان را جلب کند.	
بتواند جلسات آموزشی را در شرایط مختلف مانند کلاس‌های بزرگ و کوچک یا دانشجویان مشکل‌دار مدیریت کند.	اداره کننده کلاس
بتواند دانشجویان را بر اساس اصول صحیح ارزیابی کند.	ارزیاب
بتواند جلسات آموزشی را بر اساس اصول و نظریه‌های یادگیری طراحی کند.	برنامه ریز
برای یادگیری هرچه بهتر فراگیران منابع آموزشی تدوین کند.	تأمین کننده منابع آموزشی
بتواند مراحل مختلف طراحی پایان نامه را گام به گام با دانشجو طراحی و اجرای آن را هدایت نماید.	مدیریت پژوهش

براساس دستورالعمل اجرایی شیوه نامه طرح دانش افزایی و توانمندسازی اعضای هیات علمی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی،
عناوین و ساعات دوره های مهارتی اعضای هیات علمی به شرح ذیل خواهد بود:

عناوین و ساعات دوره های مهارتی اعضای هیئت علمی

ردیف	عناوین دوره ها	زمان دوره (ساعت)
۱	ضوابط و مقررات دانشگاهی	۱۶
۲	روشها و فنون تدریس	۱۶
۳	روش و مدیریت تحقیق	۱۶
۴	روش ارزیابی فعالیتهای آموزشی و پژوهشی	۱۶
۵	چگونگی استفاده از اطلاعات علمی و منابع الکترونیکی	۱۶

ماده ۳: مخاطبان، محتوا و شیوه نامه اجرایی برنامه مدون دوره های آموزشی اعضای هیأت علمی

با توجه به الزام اعضای هیات علمی برای گذراندن دوره های آموزشی مهارتی در شیوه نامه ارتقاء به عنوان شرط ارتقای مرتبه، در دانشگاه برنامه مشخصی برای توانمندسازی آموزشی اعضای هیات علمی تدوین شد.

تبصره ۱: دارندگان گواهینامه مهارتی سطح یک پودمانی آموزش پزشکی (حضوری و مجازی) و بالاتر از آن و یا مدرک دکترای تخصصی (PhD) یا کارشناسی ارشد آموزش پزشکی، یادگیری الکترونیکی در آموزش پزشکی یا تکنولوژی آموزشی در علوم پزشکی، نیازی به شرکت در این دوره ها برای ارتقا را ندارند .

دانشگاه براساس توانمندی های مورد انتظار و نیازسنجی ها ی انجام شده، برنامه های محوری خود را در ۳ دوره به تفکیک "اعضای هیأت علمی تازه استخدام" (از زمان جذب تا پایان دو سال اول خدمت به عنوان شرط ترفیع پایه) و برنامه توانمندسازی اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقا از مرتبه "استادیاری به دانشیاری" و اعضای هیئت علمی متقاضی ارتقا از مرتبه "دانشیاری به استادی" برنامه ریزی نموده است. حداقل ساعت مجاز مجموع ۳ دوره ۸۰ ساعت می باشد سرفصل های برنامه ها در پیوست شماره ۷ آورده شده است .

۳-۱. مخاطبان برنامه مدون دوره های آموزشی اعضای هیأت علمی

مخاطبان برنامه مدون دوره های آموزشی اعضای هیأت علمی در پنج گروه قرار می گیرند :

- ۱- اعضای هیأت علمی جدیدالورود
- ۲- اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقا
- ۳- مدرسان دوره (هیأت علمی و غیر هیأت علمی)
- ۴- مدیران حوزه آموزش
- ۵- اعضای هیأت علمی آینده (دانشجویان مقطع دکترای تخصصی و دستیاران)

۳-۲. انواع برنامه های توانمندسازی اعضای هیأت علمی

برنامه های آموزشی می توانند به یکی از روشها یا ترکیبی از انواع زیر ارائه شوند:

کارگاه: برنامه آموزشی است که به صورت حضوری با روش کارگاهی و به منظور یادگیری مهارت مشخصی اجرا می شود.

برای هر ساعت کارگاه، معادل یک ساعت برنامه الزامی توانمندسازی گواهی صادر میشود.

سمینار: جلسه آموزشی است که به صورت حضوری برای ارائه موضوعی خاص به همراه سخنرانی یا میزگرد برگزار می شود. برای هر ساعت سمینار، معادل یک سوم ساعت برنامه الزامی توانمندسازی گواهی صادر میشود.

وینار: سمینار آموزشی که از طریق سامانه های برخط و به صورت همزمان ارائه میشود. برای هر ساعت وینار، معادل یک چهارم ساعت برنامه الزامی توانمندسازی گواهی صادر می شود.

برنامه های مجازی غیرهمزمان: برنامه هایی که از طریق سامانه های مدیریت یادگیری (LMS) و به شکل تعاملی غیرهمزمان ارائه می شوند. ساعت مورد تایید این برنامه ها براساس اهداف برنامه و نوع طراحی و تجربه یادگیری بر اساس نظر کمیته توانمندسازی دانشگاه تعیین میشود.

خودآموز: هر گونه محتوای آموزشی است که از طریق کاغذی (مانند کتاب، بروشور، پمفلت آموزشی و ...) و یا مجازی (محتوای الکترونیکی، CD چند رسانه ای و ...) پس از کارشناسی و تایید مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی به عنوان منبع خودآموز معرفی شده و بعد از مطالعه و شرکت در آزمون، گواهی گذراندن موفق برای آن صادر میشود. ساعت مورد تایید این برنامه ها براساس اهداف برنامه و نوع طراحی و تجربه یادگیری بر اساس نظر کمیته توانمندسازی دانشگاه تعیین میشود.

۳-۳. محتوای برنامه و شیوه نامه اجرایی مدون دوره های آموزشی اعضای هیأت علمی

براساس نظرات متخصصان و نتایج حاصل از بررسی متون مرتبط با توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی و آموزش پزشکی، حیطه های اصلی دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی مشخص شدند و سپس براساس تقسیم بندی ارائه شده برای مخاطبان برنامه تدوین گردید. اطلاعات مختصر برنامه های تدوین شده برای توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی در جدول ذیل ارائه شده است.

اطلاعات مختصر برنامه های مدون دوره های آموزشی اعضای هیأت علمی

ردیف	عنوان مجموعه	ساعت آموزشی (الزامی)
۱	اعضای هیأت علمی جدیدالورود	۲۰ ساعت در سال
۲	اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقاء "استادیاری به دانشیاری" و "دانشیاری به استادی"	حداقل ۱۰٪ ساعات برنامه ها در سال
۳	مدرسان دوره (هیأت علمی و غیر هیأت علمی)	۶ ساعت در سال
۴	مدیران حوزه آموزش	۶ ساعت در سال
۵	اعضای هیأت علمی آینده: دانشجویان دکتری تخصصی و دستیاران	۲۰ ساعت در سال

۳-۳-۱. مجموعه آموزشی ویژه اعضای هیأت علمی جدیدالورود

برنامه آموزشی ویژه اعضای هیأت علمی جدیدالورود شامل ۲۰ ساعت آموزش در سال در حیطه های مورد انتظار از عضو هیأت علمی جدیدالورود می باشد. گذراندن تمامی این دوره (حداقل ۲۰ ساعت آموزشی در سال) برای مشمولین این برنامه الزامی است.

جدول برنامه آموزشی ویژه اعضای هیأت علمی جدیدالورود

ردیف	حیطه	سرفصل	ساعت
۱	برنامه ریزی درسی و طراحی آموزشی	طرح درس- طرح دوره	۳
۲	برنامه ریزی درسی و طراحی آموزشی- یادگیری الکترونیکی و فناوری های آموزشی	آشنایی با روشهای تدریس	۴
۳	دانش پژوهی آموزشی و پژوهش در آموزش	مفهوم دانش پژوهی و انواع آن	۲
۴	ارزیابی دانشجو	آشنایی با روشهای ارزشیابی دانشجو	۲
۵	مدیریت و رهبری آموزشی	مدیریت و رهبری آموزشی	۲
۶	یاددهی-یادگیری	ارتباط موثر فردی و بین فردی (استاد-دانشجو) و بین حرفه ای	۲
۷	مدیریت پژوهش	چگونگی استفاده از اطلاعات علمی و منابع الکترونیکی	۲
۸	قوانین و مقررات آموزشی	کار با نرم افزارهای اصلی حوزه آموزش مسقر در دانشگاه	۳
مدت زمان نهایی مجموعه			۲۰ ساعت

شیوه نامه اجرایی برنامه مدون دوره های آموزشی اعضای هیأت علمی جدیدالورود:

گذراندن این دوره ها شرط ضروری برای تبدیل وضعیت استخدامی اعضای هیأت علمی جدیدالورود (به عنوان مثال از تعهدات به پیمانی) و بر اساس مصوبه شماره ۱۴۰۶/۹۲۷۸۸/۱۳ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۳ شورای دانشگاه هر ۲۰ ساعت به ازای هر سال در دو سال اول فعالیت (مجموعاً ۴۰ ساعت) است. گواهی ۲۰ ساعت به ازاء هر سال منوط به گذراندن حیطه های تعیین شده است و گذراندن دوره های تکراری شامل دوره ۲۰ ساعته نمی باشد.

- دارندگان مدرک کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی رشته آموزش پزشکی (حضور و مجازی) به گذراندن این دوره آموزشی نیاز ندارند .
- آن دسته از اعضای هیأت علمی که پیش از ابلاغ این برنامه به عنوان عضو هیأت علمی پیمانی دانشگاه درآمده اند، الزم است قبل از اولین ارتقای مرتبه خود این دوره های توانمند سازی آموزشی را گذرانده و گواهی لازم را اخذ نمایند. ارتقای مرتبه این دسته از اعضای هیأت علمی منوط به گذراندن دوره های مشخص شده در برنامه توانمندسازی دانشگاه است .

- در صورت حضور اعضای هیأت علمی در دوره های تکراری، گواهی آموزشی صادره برای این دوره ها در مجموع ۲۰ ساعت لحاظ نمی شود .
- اعضای هیأت علمی مشمول این مجموعه در صورتی که به عنوان مدرس در دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی همکاری داشته باشند، به میزان دو برابر مدت زمان تدریس خود (حداکثر تا ۲۰ ساعت) از میزان ساعت آموزشی کسر میشود .
- به عنوان مثال اگر عضو هیأت علمی ۴ ساعت گواهی تدریس در دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی ارائه نماید، میزان ساعت الزامی برای درخواست ارتقا، از ۲۰ ساعت به ۱۶ ساعت کاهش خواهد یافت .
- میزان ساعت آموزشی برای گواهیهای تدریس مدرسان جدیدالورود با عناوین یکسان (با تاریخهای برگزاری مختلف)، تجمیع نخواهد شد. به عنوان مثال عضو هیأت علمی که ۳ گواهی تدریس ۴ ساعته مربوط به موضوع "مهارتهای ارتباطی" ارائه نماید، کسر ساعت آموزشی وی تنها ۸ ساعت لحاظ خواهد شد (حداکثر ۲ کارگاه).
- ارائه گواهی تدریس در کارگاه های کشوری مرتبط با مباحث دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی نیز مشمول این بند می گردد .
- گواهی کارگاه های ذکر شده در جدول که در طول تحصیل گذرانده باشند، (اعضای هیأت علمی آینده دانشجویان دکتری تخصصی و دستیاری) در صورت ارائه گواهی معتبر پس از بررسی و تأیید توسط کمیته علمی توانمندسازی می تواند به عنوان جانشین گواهی این دوره استفاده شود.

۳-۲-۳. مجموعه آموزشی ویژه اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقا

این مجموعه ویژه اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقا "استادیاری به دانشیاری" و "دانشیاری به استادی" تدوین شده است و شامل ۶۰ ساعت آموزش دوره های مهارتی در ۹ حیطه و ۸۰ ساعت آموزش دوره های معرفتی و در کل ۱۴۰ ساعت آموزش می باشد . گذراندن حداقل ۱۰٪ ساعات برنامه ها (دوره های مهارتی) برای مشمولین این مجموعه الزامی است. بنحوی که مستندات مشارکت موثر در این دوره به عنوان پیش نیاز صدور مجوز بررسی پرونده ارتقای اعضای هیأت علمی، مدنظر قرار خواهد گرفت.

جدول مجموعه آموزشی ویژه اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقا "استادیاری به دانشیاری" و "دانشیاری به استادی"

ردیف	حیطه	ساعت
۱	دوره های مهارتی	حداقل ۶۰ ساعت
۲	قوانین و مقررات آموزشی	
۳	برنامه ریزی درسی و طراحی آموزشی	
	یادگیری الکترونیکی و فناوری های آموزشی	

۴	دانش پژوهی آموزشی و پژوهش در آموزش	
۵	ارزیابی دانشجو	
۶	مدیریت و رهبری آموزشی	
۷	یاددهی-یادگیری	
۸	مدیریت پژوهش	
۹	ارزشیابی برنامه های آموزشی و استاد	
مجموع مدت زمان دوره های مهارتی		
۶۰ساعت		
۱	دوره های معرفتی	اندیشه سیاسی اسلامی و مبانی انقلاب اسلامی
۲		اخلاق علمی و حرفه ای
۳		معرفت شناسی اسلامی و فلسفه علم
۴		اصول تعلیم و تربیت اسلامی
۵		تاریخ علم متناسب با رشته تحصیلی و تاریخ تمدن اسلامی
مجموع مدت زمان دوره های معرفتی		
۸۰ساعت		
مجموع مدت زمان دوره های مهارتی و معرفتی ۱۴۰ ساعت		

اصول اجرایی مجموعه ویژه اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقا

- دارندگان مدرک کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی رشته آموزش پزشکی (حضوری و مجازی) به گذراندن دوره آموزشی مهارتی نیاز ندارند.
- اعضای هیأت علمی مشمول این مجموعه در صورتی که به عنوان مدرس در دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی همکاری داشته باشند، به میزان دو برابر مدت زمان تدریس خود ساعت آموزشی لحاظ می شود.
- میزان ساعت آموزشی برای گواهی های تدریس با عناوین یکسان (با تاریخهای برگزاری مختلف)، تجمیع نخواهد شد. به عنوان مثال عضو هیأت علمی که ۳ گواهی تدریس ۴ ساعته مربوط به موضوع "مهارتهای ارتباطی" ارائه نماید، کسر ساعت آموزشی وی تنها ۸ ساعت لحاظ خواهد شد.
- ارائه گواهی تدریس در کارگاه های کشوری مرتبط با مباحث دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی نیز مشمول این بند می گردد.

- هر عضو هیأت علمی به منظور استفاده از امتیاز برنامه ها برای ارتقای مرتبه، در هر سال حداقل ۱۰٪ ساعات برنامه ها را گذرانده باشد و حداکثر ۳۰٪ درصد کل ساعات مورد نیاز در سال آخر قابل احتساب خواهد بود .
- اعضای هیأت علمی متقاضی از استادیاری به دانشیاری یا از دانشیاری به استادی می‌توانند حداکثر ۲۰٪ درصد برنامه ها را به صورت مجازی گذرانده باشند.
- مسئولیت برگزاری دوره‌های مهارتی و معرفتی طرح دانش‌افزایی و توانمندسازی برعهده معاونین آموزشی دانشگاه‌ها می‌باشد که در دوره های مهارتی مستقلاً و در دوره های معرفتی با محوریت دفتر هم‌اندیشی نهاد نمایندگی در دانشگاه‌ها، به اجرا گذاشته می شود. تأمین محتوا و مدرسان دوره‌های معرفتی بر عهده نهاد نمایندگی در دانشگاه‌ها می‌باشد. مدرسان محورهای معرفتی توسط نهاد نمایندگی معرفی می شوند. سایر مراکز مشارکت کننده در تدوین محتوا و سرفصل‌ها می‌توانند مدرسان مورد نظر خود را به نهاد معرفی نمایند. مدرسان دانشگاهی طرح می بایست دارای مرتبه دانشیاری و استادی بوده و مدرسان حوزوی طرح دارای حداقل مدرک سطح ۴ حوزه باشند.

۳-۳-۳. مجموعه ویژه مدرسان دوره (هیأت علمی و غیر هیأت علمی)

این مجموعه ویژه مدرسان دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی تدوین شده است.

جدول مجموعه ویژه مدرسان دوره (هیأت علمی و غیر هیأت علمی)

حیطه	مهارت	ساعت
آموزش	فنون تدریس در کارگاه های آموزشی آموزش مجازی و یادگیری الکترونیکی اصول برگزاری کارگاه تعاملی	۴
مهارتهای ارتباطی و حرفه ای گری	تکنیکهای کلامی و غیر کلامی ارتباطی	۲
مدت زمان نهایی مجموعه	۶ ساعت	

اصول اجرایی مجموعه ویژه مدرسان دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی :

- شرکت در دوره های آموزشی این مجموعه بصورت الزامی هستند.
- اعضای هیأت علمی دانشگاه می توانند از گواهیهای آموزشی این دورهها برای تکمیل ساعت آموزشی ویژه خود استفاده نمایند.

- هر گواهی آموزشی تنها یک بار برای درخواست ارتقای رتبه قابلیت استفاده دارد.

۳-۳-۴. مجموعه ویژه مدیران حوزه آموزش

این مجموعه ویژه مدیران حوزه آموزش تدوین شده است.

جدول مجموعه ویژه مدیران حوزه آموزش

حیطه	مهارت	ساعت
مدیریت و رهبری آموزشی	مدیریت و رهبری آموزشی پیشرفته	۶
مدت زمان نهایی مجموعه	۶ ساعت	

۳-۳-۵. مجموعه ویژه اعضای هیأت علمی آینده: دانشجویان مقطع دکترای تخصصی و دستیاران

این مجموعه ویژه اعضای هیأت علمی آینده: دانشجویان مقطع دکترای تخصصی و دستیاران، تدوین شده است و شامل ۲۰ ساعت آموزش در ۲ حیطه برای کسب ۵ مهارت مورد انتظار از دانشجویان مقطع دکترای تخصصی می باشد. شرکت در دوره های این مجموعه اختیاری می باشد و در صورت تقاضای دانشجویان و به حد نصاب رسیدن تعداد شرکت کنندگان برگزار خواهند شد.

جدول مجموعه ویژه اعضای هیأت علمی آینده: دانشجویان مقطع دکترای تخصصی و دستیاران

حیطه	مهارت	ساعت
آموزش	برنامه ریزی درسی مقدماتی	۲
	روشهای تدریس پایه	۸
	ارزشیابی دانشجو مقدماتی	۴
مهارتهای ارتباطی و حرفه ای گری	مهارتهای ارتباطی پایه	۲
	حرفه ای گری پایه	۴
مدت زمان نهایی مجموعه	۲۰ ساعت	

ماده ۴: عملکرد واحد توانمندسازی اساتید

۴-۱. نیازسنجی آموزشی

یکی از اهداف مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی کردستان، تدوین برنامه منسجم برای حفظ و ارتقا توانمندی های آموزشی اعضای هیات علمی است. واحد توانمندسازی اعضای هیات علمی این امر مهم را در دانشگاه به عهده داشته و در این خصوص برنامه ریزی لازم جهت برگزاری دوره ها و کارگاه های مورد نیاز در امر آموزش و ارتقاء توانمندی های آموزشی اعضای هیات علمی بصورت سالانه انجام می دهد. این واحد تا کنون دوره های آموزشی مختلفی برگزار کرده است. در سال ۱۳۹۸ برنامه جامع توانمندسازی آموزشی اعضای هیات علمی دانشگاه تدوین گردید که طی آن به تبیین سیاستهای توسعه نیروی انسانی دانشگاه در حوزه آموزش علوم پزشکی و توانمندسازی آموزشی اعضای هیات علمی پرداخته شده است. از آنجا که ضروری است دوره های مهارتی توانمندسازی بر اساس نیازسنجی آموزشی که با روش های مختلف و به صورت مداوم از اعضای هیات علمی گروه ها و دانشکده ها انجام می شود طراحی و اجرا گردد؛ تدوین سند مدون نیازسنجی دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیات علمی در این راستا امری ضروری محسوب میشود. (فلوچارت نیازسنجی پیوست شماره ۱ و چک لیست نیازسنجی پیوست شماره ۲ ضمیمه می باشد)

۴-۱-۱. اهداف نیازسنجی

- ارزیابی و اولویت بندی نیازهای آموزشی و توانمندی های مربوط به نقش معلمی، رهبری آموزشی و دانشوری اعضای هیات علمی بالینی و علوم پایه از بعد محتوا و روش اجرا
 - ارزیابی و اولویت بندی نیازهای اعضای هیات علمی به تفکیک مراتب دانشگاهی (استادیاری، دانشیاری و استادی) از بعد محتوا و روش اجرا
 - تنوع بخشی به روش های برگزاری برنامه های توانمندسازی آموزشی اعضای هیات علمی بر اساس نتایج حاصل از نیازسنجی انجام شده (حضور و غیر حضوری)
 - برنامه ریزی و طراحی نحوه اجرای دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیات علمی بر اساس نیازهای استخراج شده
- انجام نیازسنجی از طریق تکمیل پرسشنامه توسط اعضای هیات علمی گروه های علوم پایه و بالینی در مرتبه های علمی مختلف و مدیران دفاتر توسعه آموزش دانشکده ها و بیمارستانها انجام می گردد و گزارش شفاهی نیازسنجی، در جلسات شورای مرکز

مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه و نشست دفاتر توسعه آموزش و جلسات کمیته توانمندسازی دانشگاه و سایر جلسات به فراخور نیاز ارائه می شود.

نتایج نیازسنجی در برنامه ریزی واحد توانمندسازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش و بازنگری سند جامع توانمندسازی استفاده می شود و همچنین ملاک عمل در برنامه ریزی دوره های سالیانه و همچنین اعطای امتیاز به دفاتر توسعه آموزش دانشکده ها و بیمارستانها قرار می گیرد .

۴-۲. برنامه ریزی برای دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی

واحد توانمندسازی اساتید دانشگاه ملزم به برنامه ریزی و برگزاری دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی با بهترین کیفیت می باشد.

مسئولین EDO دانشکده ها و مراکز آموزشی و درمانی می توانند به صورت مستقل نسبت به برگزاری دوره های آموزشی در راستای برنامه های آموزشی مدون توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی اقدام نمایند. در این راستا، دفاتر توسعه متقاضی موظف هستند درخواست برگزاری کارگاه مورد نظر را حداقل از ۲ هفته قبل به صورت رسمی به واحد توانمندسازی اعضای هیأت علمی اطلاع دهند.

دفاتر توسعه باید اطلاعیه کارگاه را حداقل از یک هفته قبل به صورت رسمی برای کلیه دانشکده ها و بیمارستانهای آموزشی ارسال نماید تا اعضای هیأت علمی علاقمند امکان برنامه ریزی برای شرکت در کارگاه را داشته باشند. واحد توانمندسازی اعضای هیأت علمی موظف است هر ۳ سال یک بار، نسبت به بازنگری برنامه و به روز نمودن مباحث و محتوی آموزشی اقدام نماید.

۴-۳. برگزاری دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی

واحد توانمندسازی اساتید دانشگاه موظف است حداقل یک هفته پیش از برگزاری دوره آموزشی (شامل آنلاین و ضبط شده) اطلاع رسانی دقیقی در خصوص عنوان، تاریخ، محل و جزئیات آن برای کلیه اعضای هیأت علمی داشته باشد .

۴-۴. روش اجرای برنامه های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی

برنامه های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی می توانند در قالب طیف وسیعی از کارگاههای حضوری، غیرحضوری آنلاین و ضبط شده و یا ترکیبی ارائه شوند.

۴-۵. ارزشیابی برنامه های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی

مدرس باید انتظارات آموزشی از فراگیر را در دوره آموزشی مشتمل بر عنوان دوره، تاریخ برگزاری دوره، اهداف دوره، انتظار واضح از شرکت کننده (در قالب یک یا بیش از یک حیطه از حیطه های رفتاری)، نحوه بررسی تحقق انتظار و ارزشیابی آن، نحوه تصمیم گیری مرکز در مورد عملکرد مخاطب مشخص نماید.

در انتهای دوره انتظارات مدرس از شرکت کننده دوره در حداقل در بیش از یک حیطه رفتاری از مخاطب شرکت کننده در دوره برآورده شود. (تکلیف مورد انتظار از شرکت کننده)

کیفیت برگزاری دوره های آموزشی و رضایت گروه هدف برنامه به طور مستمر به وسیله پرسشنامه آنلاین حداکثر تا ۲۴ ساعت بعد از اتمام کارگاه ها ارزشیابی می شوند. (فلوچارت ارزشیابی در پیوست شماره ۴ و چک لیست ارزشیابی در پیوست شماره ۵ ارائه شده است).

۴-۶. صدور گواهی آموزشی و گواهی تدریس

واحد توانمندسازی اساتید دانشگاه ملزم به صدور گواهی شرکت و بارگذاری دوره های مهارتی بر روی سایت دانشگاه حداکثر تا دو هفته پس از برگزاری دوره آموزشی است. فرم گواهی (کاغذی/الکترونیک) شرکت/تدریس در دوره آموزشی، به امضای معاون آموزشی دانشگاه و مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی همراه با شماره و تاریخ رسمی به مدت حداکثر ۴ سال دارای اعتبار خواهد بود. گواهی هر برنامه تنها باید در صورت تحقق هر سه معیار: حضور کامل در برنامه، مشارکت در ارزشیابی برنامه و انجام تکالیف، کار گروهی یا پروژه مورد نظر برنامه یا قبولی در آزمون نهایی، صادر شود. نمونه گواهینامه در پیوست شماره ۶ مشاهده می شود. تنها مرجع صدور گواهی دوره های معرفت افزایی، مرکز هم اندیشی استادان و نخبگان دانشگاهی میباشد که از طریق سامانه واحد آن مرکز صادر خواهد شد.

۴-۷. مدرسان (هیأت علمی و غیر هیأت علمی) دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای

هیأت علمی

مدرسانی قادر به تدریس در دوره های آموزشی مهارتی خواهند بود که تجربیات و تحصیلات آموزشی مرتبط با موضوع آن دوره آموزشی داشته باشند. در صورتی که مدرسی در ارزشیابی پایان دوره آموزشی نمره کمتر از ۶۰٪/اخذ نماید در دوره آموزشی بعدی مجوز تدریس صادر نخواهد شد. کمیته توانمندسازی می تواند بر اساس شایستگی کافی اساتید مرتبط را جهت برگزاری کارگاه پیشنهاد نماید.

تأمین محتوا و مدرسان دوره های معرفتی بر عهده نهاد نمایندگی در دانشگاه ها می باشد. مدرسان محورهای معرفتی توسط نهاد نمایندگی معرفی می شوند. سایر مراکز مشارکت کننده در تدوین محتوا و سرفصل ها میتوانند مدرسان مورد نظر خود را به نهاد معرفی نمایند. مدرسان دانشگاهی طرح می بایست دارای مرتبه دانشیاری و استادی بوده و مدرسان حوزوی طرح دارای حداقل مدرک سطح ۴ حوزه باشند.

۴-۸. شرکت کنندگان دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی

گرچه هر یک از مجموعه ها ویژه ی گروه هدف خاصی طراحی شده است، اما اعضای هیأت علمی می توانند بنا بر نیاز آموزشی خود، در دوره های آموزشی غیرمرتبط با مجموعه خود نیز شرکت نمایند. در صورتی که یک عضو هیأت علمی سابقه شرکت در دوره های مهارتی توانمندسازی در سایر دانشگاه های علوم پزشکی کشور را داشته باشد، با توجه به ارائه مستندات لازم در این خصوص توسط کمیته علمی توانمندسازی تصمیم گیری خواهد شد.

۴-۹. تأمین اعتبارات برگزاری دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه قبل از هر سال تقویمی، برآورد اعتبارات لازم برای برگزاری دوره های مهارتی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی انجام میدهد و هزینه های دوره های معرفت افزایی و مهارت افزایی بر عهده معاونت آموزشی دانشگاه می باشد.

حق التدریس مدرسان دوره های مشمول این آئین نامه با توجه به هیأت علمی بودن در داخل یا خارج دانشگاه، شاخص بودن ایشان و صلاحدید معاونت آموزشی دانشگاه و طبق آیین نامه حق التدریس پرداخت خواهد شد. در خصوص موارد پیش بینی نشده

در این آیین نامه، کمیته علمی توانمندسازی تصمیم گیری می کند و حسب نیاز از نظرات گروه های آموزشی، دانشکده ها و سایر ذینفعان استفاده می نماید.

۴-۱۰. همکاری با مرکز آموزشهای ضمن خدمت کارکنان برای طراحی دوره های توانمندسازی آموزشی کارکنان غیر هیأت علمی

طی جلسه ای که با حضور مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی و کارشناسان مرکز آموزش ضمن خدمت کارکنان غیر هیأت علمی دانشگاه برگزار گردید، ماده ۳ بند ۴ (همکاری با مرکز آموزشهای ضمن خدمت کارکنان برای طراحی دوره های توانمندسازی آموزشی کارکنان غیر هیأت علمی) شرح وظایف مراکز مطالعات و دفاتر توسعه آموزش دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور ابلاغی از طرف وزارت متبوع مورد بررسی قرار گرفت. در این جلسه مصوب گردید که لیست اولویت های توانمندسازی اساتید در اختیار مرکز آموزش ضمن خدمت کارکنان قرار گیرد تا برنامه های مشترک دو مرکز مشخص و در خصوص نحوه برگزاری دوره های مهارتی توانمندسازی کارکنان و به اشتراک گذاری محتواهای تولید شده در EDC و مرکز آموزش ضمن خدمت کارکنان غیر هیأت علمی همکاری لازم به عمل آید.

۴-۱۱. همکاری با دفتر هم اندیشی استادان و نخبگان دانشگاهی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها آیین نامه طرح دانش افزایی و توانمند سازی

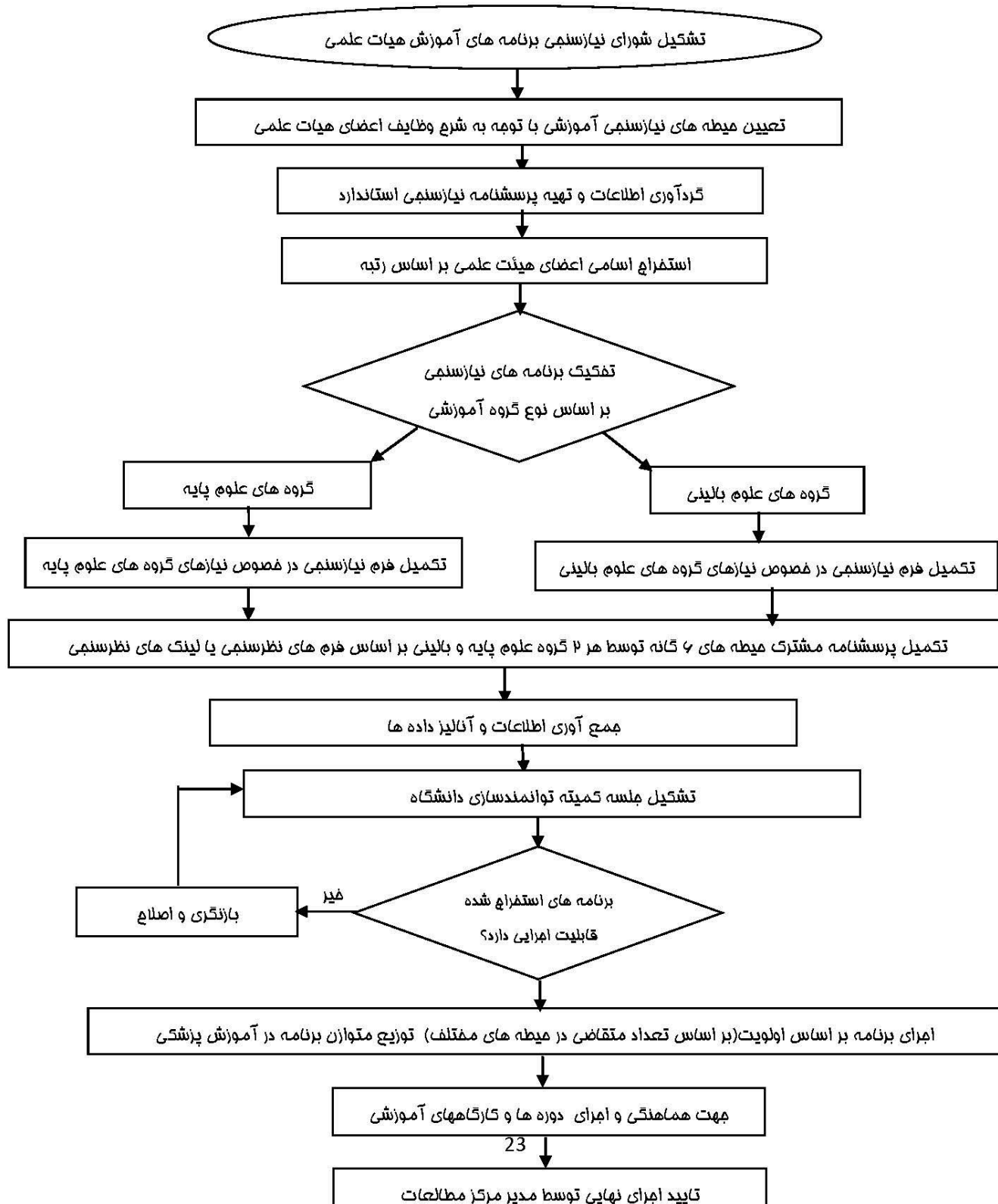
با توجه به نامه شماره ۵۳۵۵/۱۴۰۲ در مورخ ۲۳/۰۳/۱۴۰۲ دبیر محترم شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز آموزشی شورای عالی انقلاب فرهنگی به پیوست اصلاحیه مصوبه جلسه ۳۷۸ مورخ ۳۰/۰۸/۱۴۰۱ شورای اسلامی شدن دانشگاهها و مراکز آموزشی " در خصوص ماده واحده طرح تقویت و ارتقاء جایگاه دفاتر هم اندیشی استادان و نخبگان دانشگاهی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها منضم به دستورالعمل اجرایی آیین نامه طرح دانش افزایی و توانمندسازی اعضای هیئت علمی " موسسات آموزشی و پژوهشی " مصوبه جلسه ۲۳۱ مورخ ۲۵/۱۱/۱۳۹۰ شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز آموزشی که توسط شورای مذکور به تصویب رسیده است در خصوص اجرایی شدن این دستورالعمل واحد توانمندسازی با همکاری دفتر هم اندیشی استادان و نخبگان دانشگاهی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها همکاری به عمل آورده است.

مسئولیت برگزاری دوره‌های مهارتی و معرفتی طرح دانش‌افزایی و توانمندسازی برعهده معاونین آموزشی دانشگاه‌ها می‌باشد که در دوره‌های مهارتی مستقلاً و در دوره‌های معرفتی با محوریت دفتر هم‌اندیشی نهاد نمایندگی در دانشگاه‌ها، به اجرا گذاشته می‌شود. تأمین محتوا و مدرسان دوره‌های معرفتی بر عهده نهاد نمایندگی در دانشگاه‌ها می‌باشد. مدرسان محورهای معرفتی توسط نهاد نمایندگی معرفی می‌شوند. سایر مراکز مشارکت‌کننده در تدوین محتوا و سرفصل‌ها میتوانند مدرسان مورد نظر خود را به نهاد معرفی نمایند. مدرسان دانشگاهی طرح می‌بایست دارای مرتبه دانشجویی و استادی بوده و مدرسان حوزوی طرح دارای حداقل مدرک سطح ۴ حوزه باشند. تأکید اصلی در دوره‌های معرفتی، برگزاری آنها به صورت حضوری و ترجیحاً در قالب جلسات کارگاهی و هم‌اندیشی با تعداد محدود و مناسب که امکان تعامل علمی مدرسان و استادان را فراهم آورد، می‌باشد.

اعضاء هیأت علمی که در یکی از زیر شاخه‌های رشته معارف اسلامی تحصیل نموده‌اند، در فاز اول مشمول این طرح نخواهند بود. تنها مرجع صدور گواهی دوره‌های معرفت‌افزایی، مرکز هم‌اندیشی استادان و نخبگان دانشگاهی می‌باشد که از طریق سامانه واحد آن مرکز صادر خواهد شد.

از جمله وظایف معاون آموزشی در برگزاری دوره‌های مهارتی و معرفتی موارد زیر می‌باشد.

- برنامه ریزی جهت شرکت اساتید مؤسسه در طرح و صدور گواهی نامه معتبر
- معرفی مدرسان پیشنهادی طرح به هیئت‌های مرکزی جذب
- فرهنگ سازی در خصوص اهمیت و لزوم گذراندن دوره‌ها توسط اعضای هیئت علمی مؤسسه
- بازخوردگیری و جمع‌آوری سؤالات ابهامات و نواقص طرح و ارائه گزارش به مسئول اجرای طرح در هر استان و هیئت مرکزی جذب وزارت مربوطه
- ارائه گزارش فعالیت‌ها به مسئول اجرای طرح در استان و هیئت مرکزی جذب وزارت مربوطه

بیوست شماره ۲- چک لیست نیازسنجی آموزشی اعضای هیأت علمی

هماهنگت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی گیلان

واحد نوآزمندسازی اسناد

چک لیست نیازسنجی دوره های EDC

عضو محترم هیأت علمی

یا سلام

ارتقای کیفیت آموزش در هر دانشگاه نیازمند سازی اعضا هیأت علمی در مهارتهای آموزشی است تا از این رهگذر حرکت به سمت بهبود کیفیت آموزش دانشجویان تسهیل گردد. بدین منظور پرسشنامه ذیل در خصوص تعین میزان نیازهای آموزشی اعضا هیأت علمی دانشگاه در زمینه برگزاری کارگاه های آموزشی طراحی شده است. لذا خواهشمند است بر حسب میزان نیاز به کارگاه های عنوان شده نسبت به تکمیل فرم زیر اقدام فرمایید. لازم به ذکر است انتخاب چند کارگاه به طور هم زمان امکان پذیر است.

اطلاعات عمومی

نام نام خانوادگی

جنسیت: زن ☐ مرد ☐

رشته: علوم بالینی ☐ علوم پایه ☐

مرتبه علمی: استاد ☐ دانشیار ☐ استادیار ☐ مربی ☐

دانشگاه/معاونت: پزشکی ☐ دندانپزشکی ☐ پرستاری و مامایی ☐ پیراپزشکی ☐ بهداشت ☐

معاونت آموزشی ☐ معاونت پژوهشی ☐

جدول نیازسنجی دوره های پیشنهادی مرکز مطالعات و آموزش علوم پزشکی گیلان

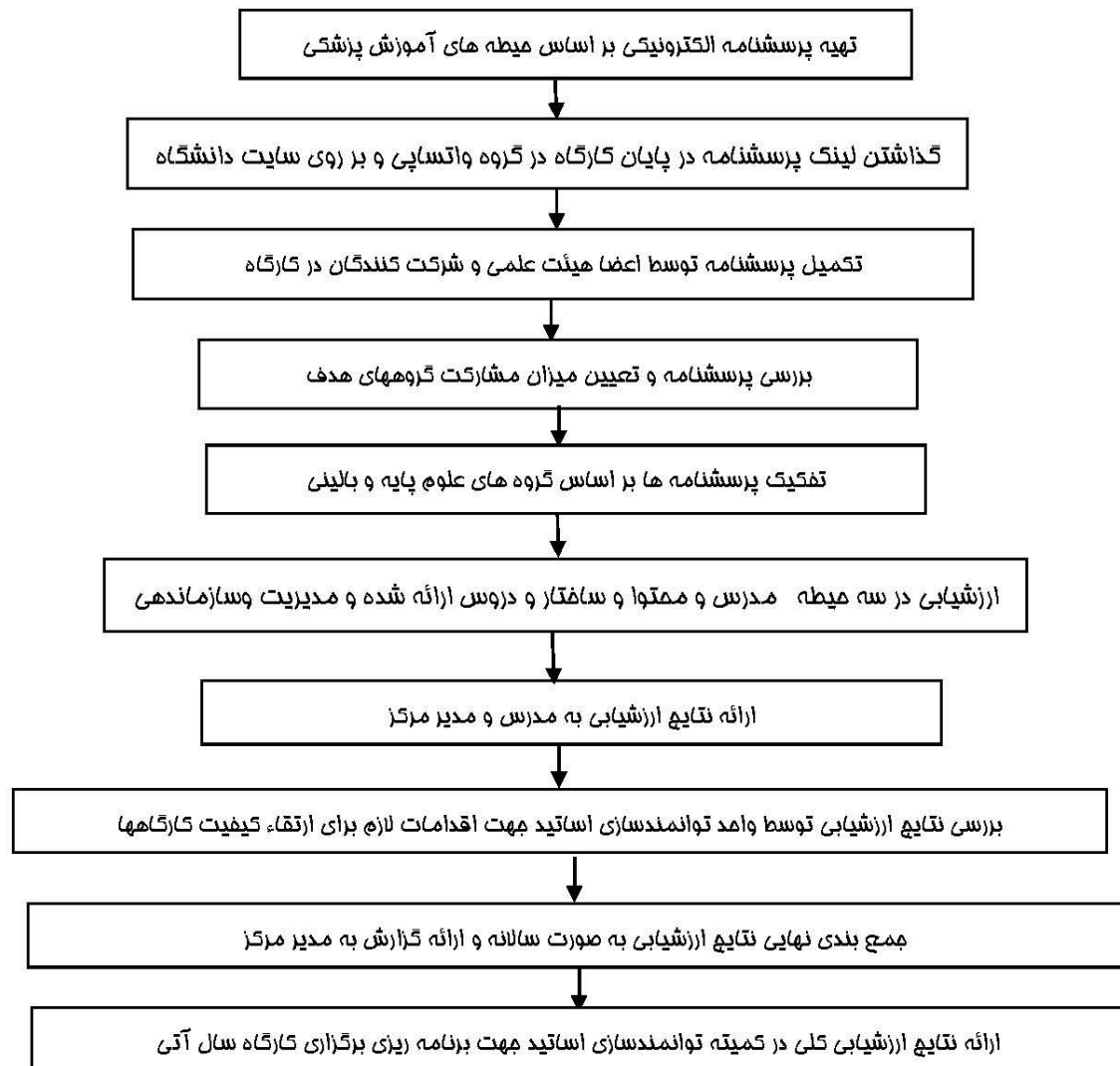
عنوان کارگاه های پیشنهادی EDC	حیطه ها	دوره مورد نیاز
Tbl (یادگیری بر مبنای انجمن وطنیه)	روش تفریس	
Pbl (یادگیری به روش حل مسئله)		
یادگیری در حد تسلط		
SGT (یادگیری در گروه کوچک)		
سخنرانی		
یادگیری مفهومی و نقشه ذهنی		
رویکردها و شبکه های یاددهی و یادگیری		
Study guide		
استدلال بالینی		
تئیه سازی		
یادگیری مبتنی بر تیم		
Case base teaching		
یاددهی مهارتهای پژوهشی		
روشهای تحلیل و ارزشیابی آزمین	ارزشیابی دانشجوی	
360		

	DOPS	
	Mini CEX	
	OSCE	
	MCQ	
	سنجش و ارزشیابی مقدماتی	
	پازل ادغام یافته (integrative puzzle)	
	آزمون شرح نامه (Script concordance test)	
	اصول بازخورد دادن	
	Key-feature question	
	پورت فولیو	
	چارچوبهای اساسی سنجش فراگیر در آموزش پزشکی	
	بنیان های اساسی در اندازه گیری و سنجش در آموزش پزشکی	
	Lesson Plan	برنامه ریزی آموزشی
	Course Plan	
	تعاریف، رویکردها و سطوح برنامه ریزی	
	مدل و گامهای اساسی در تدوین کوریکولوم	
	روشها، حیطه ها و منابع نیازسنجی آموزشی	
	مدلهای نیاز سنجی آموزشی	
	تدوین و اجرای یک طرح نیاز سنجی جامع	
	طراحی آموزشی (کاربرد نظریه) در یاددهی عملی	
	کوریکولوم پنهان	
	کوریکولوم ادغام یافته در آموزش پزشکی	
	مدیریت استرس	مشاوره و راهنمایی
	مشاوره	
	ارتباط مؤثر	
	مهارتهای ارتباطی مصاحبه با بیمار	
	ارتقاء عملکرد و ارزیابی استاد مشاور	
	مدیریت آموزشی	رهبری آموزشی
	پروفاشنالیزم	
	استانداردهای آموزشی استاد توانمند	
	تحول و نوآوری در آموزش	
	آموزش عدالت محور و پاسخگو	
	پژوهش کیفی	پژوهش در آموزش
	پژوهش کمی	
	اخلاق در پژوهش	
	دانش پژوهی آموزشی	
	فنون تدوین پرسشنامه و ابزار گردآوری داده ها	
	آموزش بالینی و آموزش دهنده بالینی	آموزش بالینی
	آموزش درمانگاهی	
	گزارش صبحگاهی	

پیوست شماره ۳ - فلوچارت نحوه برگزاری دوره های آموزشی مهارتی توانمندسازی اعضای هیأت علمی

پیوست شماره ۴ - فلوجارت ارزشیابی دوره های آموزشی مهارتی توانمندسازی اعضای هیأت علمی

پیوست شماره ۵ - چک لیست ارزشیابی دوره های آموزشی مهارتی توانمندسازی اعضای هیأت علمی

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی کردستان

واحد توانمندسازی اساتید

- ۱- نام و نام خانوادگی شرکت کننده (لطفاً به صورت فارسی مشخصات ثبت شود)
- ۲- جنسیت: زن ☐ مرد ☐
- ۳- سن:
- ۴- سمت: معاونت ☐ رئیس دانشکده ☐ مدیر گروه ☐ مسئول EDO ☐ هیچکدام ☐
- ۵- عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان می باشم.
دانشکده پزشکی ☐ دانشکده دندانپزشکی ☐ دانشکده پیراپزشکی ☐ دانشکده پرستاری و مامایی ☐ دانشکده بهداشت ☐ سایر ☐
- ۶- دارای مرتبه علمی می باشم.
استاد ☐ دانشیار ☐ استادیار ☐ مربی ☐
- ۷- محتوای دوره تا چه اندازه به شما در رسیدن به اهداف دوره یاری رسانده است؟
عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف ☐
- ۸- محتوای دوره تا چه اندازه از لحاظ بصری جذاب بوده است؟
عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف ☐
- ۹- فیلم ها، صورت، تصاویر و متون موجود در محتوا دوره تا چه اندازه قابل درک و واضح بود؟
عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف ☐
- ۱۰- اطلاعات موجود در محتوای دوره تا چه اندازه قابل فهم یا کاربردی بود؟
عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف ☐
- ۱۱- مدرس در مورد موضوع مورد بحث و موضوعات مرتبط آگاهی داشت.
عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف ☐
- ۱۲- مدرس علاقمندی من را در کل سخنرانی حفظ کرد.
عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف ☐
- ۱۳- مدرس به صورت مطلوبی به سوالات مطرح شده پاسخ داد.
عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف ☐
- ۱۴- تسلط علمی مدرس بر محتوای آموزشی چگونه بود؟
عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف ☐
- ۱۵- مدرس برنامه ریزی و آمادگی خوبی داشت.
عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف ☐
- ۱۶- این ارائه شامل نمونه های عملی و تکنیک های مفیدی بود که در کارهای فعالی اعمال می شود.
عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف ☐
- ۱۷- به صورت کلی این ارائه از نظر من بود.
عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف ☐
- ۱۸- استفاده موثر از وسایل سمعی بصری توسط مدرس بود.
عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف ☐
- ۱۹- اطلاع رسانی برگزاری وبینار/کارگاه چگونه بود.
عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف ☐
- ۲۰- تمایل به همکاری با واحد مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی (EDC) جهت برگزاری وبینار/کارگاه با موضوع زیر را دارم

تاریخ :	Kurdistan University of Medical Sciences (KUMS)	 دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کردستان
شماره :	Education Development Center	
	Certificate of Participation in Training workshop	
بدینوسیله گواهی می شود سرکار خانم/جناب آقای دکتر		
در کارگاه آموزشی ترکیبی با		
موضوع "		
" که توسط این مرکز مورخ		
به مدت ساعت		
برگزار شد به عنوان شرکت کننده/مدرس حضور داشته اند.		

پیوست شماره ۷ - سرفصل های برنامه ها در حیطه های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی (برنامه های محوری)

مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی میتوانند در هر حیطه براساس سرفصلهای زیر اهداف و انتظارات مورد نظر را تدوین کرده و در مجموع با برگزاری دوره های توانمندسازی در سطوح مختلف، از هیأت علمی تازه وارد تا ارتقاء به استادی راپوشش دهند.

حیطه قوانین و مقررات آموزشی:
• قوانین و مقررات اداری و استخدامی اعضای هیأت علمی و نحوه دستیابی به آنها • شرح وظایف اعضای هیأت علمی و نقشهای یک مدرس دانشگاهی • آئین نامه های ارتقاء، ترفیع و ارزشیابی اعضای هیأت علمی و الزامات و پیش نیازهای آنها • قوانین و مقررات آموزشی مقاطع مختلف تحصیلی دانشجویان • کار با نرم افزارهای اصلی حوزه آموزش مستقر در دانشگاه

حیطه برنامه ریزی درسی و طراحی آموزشی:
• اصول، مفاهیم و اهمیت برنامه درسی و طراحی آموزشی • مراحل کلی برنامه ریزی درسی و آشنایی با حداقل یکی از مدل های برنامه ریزی درسی • آشنایی با حداقل یکی از مدل های طراحی آموزشی • اجزا، چارچوب و فنون نیازسنجی آموزشی • تعریف و تدوین اهداف آموزشی در حیطه های شناختی، عاطفی و روانی حرکتی • تعریف و تدوین توانمندی (Competency) مورد انتظار در برنامه درسی • انتخاب روشهای تدریس مناسب • تدوین راهنمای مطالعه، طرح دوره و طرح درس، در برنامه • راهبردهای ارتقا کیفیت آموزشی (SPICES) • ادغام در برنامه درسی و سطوح آن • طراحی آموزشی درس ترکیبی/ مجازی • برنامه درسی پنهان و اهمیت آن • تعریف و مبانی آموزش جامع‌نگر، مبتنی بر جامعه و پاسخگویی اجتماعی

حیطه یاددهی - یادگیری:

- آشنایی کلی با نظریه‌های یادگیری و کاربرد آنها
- خصوصیات یادگیری دانشجویان در هزاره سوم
- ارتباط موثر فردی، بین فردی (استاد و دانشجو) و بین حرف‌های
- انگیزش و انگیزاندن دانشجویان
- مدیریت دانشجویان مشکلدار
- مدیریت کلاس درس یا موقعیت آموزشی
- سخنرانی اثربخش و تعاملی
- تدریس در بستر گروه‌های کوچک
- ایفای نقش الگو (Role modeling)
- سوال پرسیدن، ارائه بازخورد موثر و بازاندیشی
- استانداردهای آموزش بالینی (ویژه اعضای هیأت علمی بالینی)
- ویژگی‌ها و مدل‌های آموزش بالینی (ویژه اعضای هیأت علمی بالینی)
- آموزش مهارت‌ها و پروسیجرهای عملی

حیطه یادگیری الکترونیکی و فناوریهای نوین آموزشی:

- تعریف و انواع یادگیری الکترونیکی و ترکیبی
- اصول تدریس مجازی همزمان موثر
- اصول تدریس مجازی غیرهمزمان موثر (از طریق LMS)
- ارزیابی دانشجو در آموزش مجازی
- انواع و اصول آموزشی تدوین محتوای الکترونیکی کارآمد
- اصول تهیه اسلاید آموزشی و کار با نرم‌افزارهای ساده تولید محتوا
- (Micro learning) خرده یادگیری
- بازی آموزشی (Educational game) و بازیوارسازی (Gamification)، شبیه سازی، واقعیت مجازی و افزوده در آموزش علوم پزشکی
- آشنایی با قوانین مصوب و اخلاق در آموزش مجازی و یادگیری ترکیبی

حیطه ارزیابی دانشجو:

- اصول، مفاهیم و کاربردهای ارزیابی دانشجو
- انواع ارزیابی براساس ملاک، زمان و هدف آزمون
- آزمونهای کتبی مانند تشریحی، صحیح-غلط، جورکردنی و چند گزینه ای و...
- آزمونهای شفاهی مانند....., structured, chart simulated recall • آزمونهای بالینی مانند....., OSCE ,KF, script concordance
- DOPS, Mini- CEX مانند (Work place based) ارزیابی در محیط کار
- ارزیابی مبتنی بر ثبت مستندات مانند پورتفولیو و لاگبوک (Logbook and portfolio)
- شاخصهای تحلیل آزمون
- اصول طراحی سیستم ارزیابی

حیطه ارزشیابی برنامه های آموزشی و استاد:

- مفاهیم و تعاریف ارزشیابی برنامه
- رویکرد ارزشیابی برنامه و کاربردهای آنها
- اعتباربخشی آموزشی
- مفاهیم، اصول و روشهای ارزشیابی استاد

حیطه دانش پژوهی آموزشی و پژوهش در آموزش:

- مفاهیم و تعاریف پژوهش در آموزش، فعالیت دانشپژوهانه و دانش پژوهی آموزشی
- حیطه ها و مصادیق دانش پژوهی آموزشی
- معیارهای گلاسیک و استفاده از آنها در طرحهای نوآورانه و فرآیندهای آموزشی
- آشنایی با طرحهای توسعهای در آموزش و پژوهش در آموزش و داوری آنها
- آشنایی با منابع و مجلات معتبر آموزش پزشکی

حیطه مدیریت و رهبری آموزشی:

- اصول و مفاهیم مدیریت و رهبری آموزشی
- سبکهای رهبری و مدیریت آموزشی
- مهارتها و توانمندی های رهبری اثربخش برای استاد دانشگاه
- مدیریت تغییر در آموزش
- مدیریت تعارض
- مسئولیت پذیری و پاسخگویی در سازمانهای آموزشی
- تضمین کیفیت در سازمانهای آموزشی

حیطه مدیریت پژوهش:

- ساختار، اهمیت، مراحل و چگونگی تحقیقات مبتنی بر نیاز
- کلیات و انواع روش تحقیق در مطالعات علوم پزشکی
- اصول اخلاقی در انجام انواع مطالعات پژوهشی و چگونگی نظارت بر حسن انجام آن
- انواع تخلفات پژوهشی و راهکارهای پیشگیری از آن
- نحوه صحیح یک جستجوی علمی و استفاده از سایتهای علمی و بانکهای اطلاعاتی
- مفهوم و اصول و بکارگیری پزشکی مبتنی بر شواهد